

Nr 30

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om undantagande från den allmänna varuskatten av investeringar m. m.

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 33 av herr *Ferdinand Nilsson m. fl.* och II: 56 av herr *Larsson* i Hedenäset, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om snar utredning avseende möjligheterna att omlägga uttagen av den 1959 beslutade varuskatten i enlighet med vad i motionerna anförts, enär en överflyttning av skatteuttagen till produktions- eller partihandelsledet underlättar erforderliga undantaganden från omsättningsskatt av vanliga livsmedel och andra nödvändighetsvaror ävensom i övrigt med beaktande av sociala och ekonomiska synpunkter;

2) de likalydande motionerna I: 349 av herr *Ewerlöf m. fl.* och II: 416 av herr *Hjalmarson m. fl.*, vari hemställts, "att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att direktiven för allmänna skatteberedningen utvidgas så, att den i direktiven förutsatta översyn av de indirekta skatterna, vilken syftar till en rationalisering av hela det indirekta skattesystemet, även skall innefatta frågan om investeringars undantagande från omsättningsskatteplikt";

3) de likalydande motionerna I: 350 av herr *Ewerlöf m. fl.* och II: 415 av herr *Hjalmarson m. fl.*, vari hemställts, "att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning i syfte att från skatteplikt enligt förordningen om allmän varuskatt undantaga varor som hänföres till företagets tillverkningsomkostnader";

4) de likalydande motionerna I: 360 av herrar *Öhman* och *Helmer Persson* samt II: 419 av herrar *Holmberg* och *Johansson* i Stockholm, vari hemställts, "att riksdagen i skrivelse till regeringen hemställer om en sådan ändring i förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt att livsmedel undantages från beskattning, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga författningsändringar";

5) de likalydande motionerna I: 463 av herr *Bengtson m. fl.* och II: 563 av herr *Hedlund m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att vid pågående skatteöversyn överväges möjligheterna av en omläggning av den allmänna omsättningsskatten från detaljhandelsledet till partihandels- eller fabrikationsledet — därest vid över-

synen befinnes lämpligt att en allmän omsättningsskatt skall ingå i beskattningssystemet — i enlighet med vad i motionerna anförts; ävensom

6) motionen II: 565 av herr *Kollberg*, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam utredning om sådana ändringar i förordningen om allmän varuskatt att i motionen anförda synpunkter rörande beskattningen av industriens förbrukningsmaterial beaktas.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 33, I: 360, II: 415, II: 416, II: 563 och II: 565.

Av innehållet i de förevarande motionerna må här återges följande.

I de likalydande *motionerna I: 349* och *II: 416* framhålles att den allmänna varuskatten utgår å såväl konsumtionsartiklar som investeringsvaror. Konsumtionsvaror kommer därigenom att träffas två gånger av beskattningen. Genom att även bostadsbyggandet blir föremål för beskattning åstadkommer varuskatten direkta hyreshöjningar. Det är enligt motionärernas mening inte rationellt att såsom objekt för en allmän omsättningsskatt ha investeringsvaror, d. v. s. i samma skatteform lägga skatt på både investeringar och konsumtion. Motionärerna framhåller vidare att det inte ter sig rimligt att vid sidan av en allmän omsättningsskatt ha punktskatter i andra fall än att dessa införts i bestämt syfte, t. ex. i prohibitivt eller protektionistiskt syfte. — I den allmänna skatteberedningens uppdrag ingår att ompröva den indirekta beskattningen. Det bör, framhåller motionärerna, vara en snar uppgift för beredningen att företaga en rationalisering av den indirekta beskattningen från dessa synpunkter.

Även i *motionen II: 565* görs vissa uttalanden rörande beskattningen av investeringsvaror. Motionären förutsätter att den allmänna skatteberedningen, som har i uppdrag att analysera det nuvarande beskattningssystemet, även kommer att behandla dessa problem. Motionären har utan att ställa något yrkande velat understryka angelägenheten av en ingående utredning för att klarlägga verkningarna av den allmänna varuskatten liksom av energiskatten på investeringar.

Beträffande frågan om allmän varuskatt på förbrukningsmaterial framhåller motionären, att varor vilka förbrukas i den egentliga produktions- och bearbetningsprocessen enligt förordningen skall vara undantagna från skatteplikt. Kostnaderna för dylika varor har sedan gammalt såväl redovisningstekniskt som inkomstskattemässigt hänförs till företagets till-

verkningsomkostnader. Emellertid har riksskattenämnden i sin tolkning av varuskatteförordningen dragit upp sådana riktlinjer att en del av dessa tillverkningsomkostnader skulle bli skattefria och en del skattepliktiga. Enligt riksskattenämndens anvisningar skulle den fysiska livslängden hos vissa varor med kort varaktighetstid tillmätas betydelse och en bedömning av denna tid ske i varje enskilt fall. I bokföringspraxis tillämpas emellertid andra grunder i det att den ekonomiska livslängden är avgörande. Den tolkning som riksskattenämnden gjort medför därför besvärliga redovisningstekniska problem utöver de svårigheter som uppstår vid bedömningen uti fabriker. För att få en bättre ordning till stånd måste förordningen om allmän varuskatt ändras så att klara linjer uppdras för vad som skall hänföras till skattefritt material till industrin.

I de likalydande *motionerna I: 350* och *II: 415* uttalas att varor, som förbrukas i den egentliga produktions- och bearbetningsprocessen, enligt tillämpade redovisningsprinciper hänföres till tillverkningskostnader och fördelar sig på förbrukningsverktyg, förbrukningsmaterial och tillsatsmaterial. Genom varuskatteförordningens utformning har åtskilliga tolknings-svårigheter uppkommit. Riksskattenämnden har vid utfärdandet av sina anvisningar tolkat författningsbestämmelserna mycket restriktivt och uppdragit en gräns, som icke sammanfaller med gängse teknisk eller företags-ekonomisk uppfattning. Bl. a. har gruppen förbrukningsverktyg uppdelats mellan icke skattefria och skattefria varor alltefter verktygens fysiska livslängd. Redovisningstekniskt tillämpas av svensk industri sedan gammalt en gränsdragning, som medför att till gruppen tillverkningsomkostnader hänföres alla inventarier med en varaktighetstid av högst tre år. Med den av riksskattenämnden gjorda avgränsningen följer betydande praktiska svårigheter vid tillämpningen och gränsdragningen är så snäv att den också medför snedvridande effekter ur konkurrenssynpunkt. Detta förhållande kommer att föranleda åtskilliga taxeringsprocesser i framtiden om icke lagstiftningen ändras på denna punkt. Storleken av den varuskatt som drabbar förbrukningsmaterial torde knappast understiga 50 milj. kronor för år räknat.

I de likalydande *motionerna I: 33* och *II: 56* uttalas att den allmänna varuskatten avsiktligt gjorts till en generellt verkande skatt utan socialt betingade undantag. Hänsyn kan genom skatten inte tas till skattebetalarnas försörjningsbörd och skattekraft och den drabbar även umbärliga varor. Den får en viss produktionshämmande effekt, då genom skatten investeringar i maskiner och byggnader fördyras, vilket är av stor betydelse för näringslivet. I motsats till vad tidigare gällt har undantag för livsmedel icke gjorts, utan den allmänna varuskatten träffar även nödvändighetsvaror av olika slag och även de prisbilliga livsmedlen. Av en sådan beskattning

drabbas således de fattiga liksom sjuka, arbetslösa, folkpensionärer och barnfamiljer samt studerande. Ungefär 300 milj. kronor av skatteunderlaget utgöres av prisbilliga livsmedel enligt en vid skattens införande gjord beräkning. Om beskattningen överflyttades till produktions- eller partihandelsledet skulle det vara möjligt att genomföra en från flera synpunkter erforderlig differentiering av skatten. Det skulle då kunna omprövas i vad mån en produkt är att betrakta som tillhörande det livets nödtröft, som icke skäligen bör beskattas. Likaså skulle det vara möjligt att differentiera uttagningsprocenten beträffande mera lyxbetonade varor. Det skulle också kunna övervägas att de prisbilliga livsmedlen undantages från beskattningen. Vidare skulle det skapas möjligheter att beakta näringslivets synpunkter och att undanta socialt värdefull byggnadsverksamhet från beskattning och beakta frågan om företagens konkurrensduglighet.

Även i de likalydande *motionerna I: 463* och *II: 563* behandlas frågan om en omläggning av den allmänna omsättningsskatten från detaljhandelsledet till partihandels- eller produktionsledet. Som motiv för en sådan omläggning framhåller motionärerna att den utredning som utfördes av 1952 års kommitté för indirekta skatter visade att en partihandelsskatt hade påtagliga fördelar framför en detaljhandelsskatt. Till dessa fördelar hörde billigare och enklare administration. Rent redovisningstekniskt torde en allmän varuskatt utgöra mindre belastning för partihandelsföretagen, som oftast torde utgöras av större enheter med särskild redovisningspersonal, än för detaljhandelsföretag, som till mycket stor del utgöres av mindre företag. Utredningen visade också att en allmän varuskatt i partihandelsledet mycket väl kunde kompletteras med en beskattning av tjänster, trots att dessa i allmänhet torde vara hänförliga till ett senare led. Utredningen visade även att tillämpningsförfarandet när det gällde integrerande företag t. ex. butikskedjor, som både representerade detaljhandels- och partihandelsledet, inte behövde innebära större svårigheter. Om vid den allmänna avvägningen mellan direkt och indirekt beskattning som skattesystemutredningen nu överväger befinnes att en allmän omsättningsskatt skall ingå i beskattningssystemet bör den enligt motionärernas mening ha formen av en skatt i partihandels- eller fabrikationsledet. Skattesystemutredningen bör överväga en sådan överflyttning. Utredningen är enligt direktiven förhindrad överväga frågan om en sänkning av det samlade skattetrycket, men enligt motionärernas åsikt är det angeläget att vid översynen särskilt uppmärksammas att den allmänna varuskatten inte får sådan utformning att inkomstsvaga grupper får en för hård skattebörd.

I de likalydande *motionerna I: 360* och *II: 419*, vilka i fråga om motiveringen hänvisar till motionen *I: 359*, framhåller motionärerna att de vidhåller sin principiella uppfattning att den allmänna varuskatten bör av-

skaffas. I avvaktan på resultatet av nu arbetande skatteutredning anser sig motionärerna emellertid böra nöja sig med förslag om att omsättnings-skatten upphävs på livsmedel. Därvid förutsättes att livsmedelspriserna sänkes med samma belopp som nu går till omsättningsskatt, d. v. s. med sammanlagt omkring 400 milj. kronor enligt nuvarande priser, vilket belopp därigenom skulle komma hushållen till godo.

Utskottet

Enligt förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt (nr 507) föreligger i princip skatteplikt för alla varor, d. v. s. materiella ting av lös egendoms natur. Skatteplikten omfattar såväl egentliga konsumtionsvaror som investeringsvaror, byggnadsmaterial och liknande. Skatten är utformad såsom en detaljhandelsskatt, varför skatt icke utgår i tidigare försäljnings- och distributionsled. Industrins och hantverkets råvaruförbrukning blir således icke föremål för beskattning. Då det gäller investeringsvaror och byggnadsmaterial är däremot företagen att anse som konsumenter. Från den principiella skatteplikten för varor har av skattetekniska skäl gjorts vissa begränsade undantag, vilka i förevarande sammanhang kan lämnas åsido.

Vid utformningen av beskattningsområdet har sålunda eftersträfvats att i princip erhålla ett så vidsträckt skatteunderlag som möjligt. Anledningen härtill är att varje undantag från skatteplikt har ansetts i viss mån förtaga beskattningen dess generella verkan och samtidigt komplicera skattens handhavande inte minst ur redovisnings- och kontrollsynpunkt. Undantagen från skatteplikt har därför ansetts böra begränsas till vad som är betingat av skattetekniska skäl. Det har också under förarbetena till lagstiftningen framhållits att de med en allmän indirekt beskattning förenade fördelarna kan vinnas endast om beskattningen erhåller en så generell karaktär som möjligt. Därmed elimineras riskerna för snedvridande effekter ur konkurrens- och andra synpunkter samtidigt som det breda underlaget möjliggör en låg skattesats.

I de motioner, som utskottet behandlar i förevarande betänkande, ifrågasättes en ändrad utformning i olika betydelsefulla hänseenden av den allmänna varubeskattningen.

I de likalydande motionerna I: 349 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 416 av herr Hjalmarson m. fl. har upptagits frågan om investeringsvaror skall vara underkastade skatteplikt enligt varuskatteförordningen. Motionärerna yrkar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer, att direk-

tiven för den allmänna skatteberedningen utvidgas så, att den i direktiven förutsatta översynen av de indirekta skatterna även skall innefatta frågan om investeringars undantagande från skatteplikt.

Utskottet får i anslutning härtill erinra om att frågan om skatteplikt för investeringsvaror behandlats av riksdagen såväl år 1959 i samband med antagande av varuskatteförordningen som i anledning av väckta motioner år 1960. Vid dessa tillfällen framställda yrkanden om undantag från skatteplikt för investeringsvaror har avvisats av riksdagen, med hänvisning bl. a. till att på investeringsområdet föll inemot 30 procent av hela det varuskattepliktiga området. För att staten skulle erhålla lika stor inkomst genom beskattningen, även om investeringsvarorna undantogs, skulle erfordras en höjning av skattesatsen med drygt en tredjedel. Det har också framhållits att ett undantagande från skatteplikt av investeringsvaror skulle förorsaka avsevärda komplikationer.

I de nyssnämnda motionerna yrkas nu icke ändring i gällande förordning utan att förevarande fråga skall upptas till prövning av den allmänna skatteberedningen och att direktiven för utredningen utvidgas för att möjliggöra detta. Såvitt utskottet kunnat finna torde emellertid enligt givna direktiv utredningen vara oförhindrad att ompröva frågan om skatteplikt för varor, som utnyttjas för investeringsändamål, i samband med sina allmänna överväganden rörande skattesystemets utformning. Vad särskilt gäller undantag för näringslivets investeringar får utskottet tillägga att denna fråga — såsom förutsatts i motionen II: 565 av herr Kollberg, där förevarande spørsmål berörts — torde komma att uppmärksammas av företagskatteutredningen. Utskottet finner med hänsyn härtill att anledning icke föreligger för riksdagen att hos Kungl. Maj:t hemställa om den i motionerna I: 349 och II: 416 begärda utvidgningen av direktiven för den allmänna skatteberedningen.

Enligt anvisningarna till 18 § varuskatteförordningen hänföres till skattefritt material råvara, halvfabrikat eller annan vara, som är avsedd antingen att ingå såsom beståndsdel i förädlad eller genom sammansättning framställd vara eller förbrukas i den egentliga produktions- eller bearbetningsprocessen, såsom smörjmedel eller liknande, eller också förbrukas i varuhanteringen, t. ex. emballage. I enlighet med vad som förutsattes vid förordningens tillkomst har riksskattenämnden gjort vissa uttalanden angående tolkningen av begreppet material i varuskatteförordningen (Riksskattenämndens medelanden 1960, avd. II nr 3 under 9). Därvid har nämnden i fråga om förbrukningsverktyg uttalat att sådana artiklar bör betraktas såsom skattefritt material, därest förslitningstiden (den fysiska varaktighetstiden) vid normalt utnyttjande uppenbarligen icke uppgår till mer än en à två veckor. Artiklar med längre normal varaktighetstid bör icke hän-

föras till skattefritt material utan till skattepliktiga verktyg. I detta sammanhang har riksskattenämnden understrukit att det inte är möjligt att ernå en strikt eller entydig avgränsning av vad som är att hänföra till skattefritt material. Detta måste i viss utsträckning bli en bedömningsfråga från fall till fall.

I de likalydande motionerna I: 350 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 415 av herr Hjalmarson m. fl. samt i motionen II: 565 av herr Kollberg har riktats kritik mot den av riksskattenämnden sålunda gjorda gränsdragningen mellan skattefria och skattepliktiga förbrukningsverktyg. Därvid har bl. a. framhållits att riksskattenämnden tolkat författningsbestämmelserna mycket restriktivt och uppdragit en gräns, som inte sammanfaller med gängse teknisk eller företagsekonomisk uppfattning. Härigenom uppstår tolkningssvårigheter och redovisningstekniska problem. I motionerna I: 350 och II: 415 yrkas därför att en skyndsam utredning igångsättes i syfte att från skatteplikt undantaga varor som hänföres till företagets tillverkningsomkostnader. I motionen II: 565 uttalas att klarare linjer bör uppdragas för vad som skall hänföras till skattefritt material för industrin samt yrkas att en skyndsam utredning av frågan kommer till stånd.

Beträffande den principiella frågan om skatteplikt över huvud taget bör föreligga för varor som är hänförliga till företagets tillverkningsomkostnader får utskottet påpeka att detta spörsmål — i likhet med frågan om att undantaga företagets investeringar från skatteplikt till allmän varuskatt — torde komma att uppmärksammas av den till allmänna skatteberedningen hörande företagsskatteutredningen. Att, som yrkats i motionerna I: 350 och II: 415, bryta ut denna fråga ur sitt större sammanhang är enligt utskottets mening inte lämpligt. Under rådande förhållanden anser utskottet sig inte heller böra förorda en utredning i syfte att få en ändrad gränsdragning mellan skattefritt och skattepliktigt förbrukningsmaterial. Utskottet vill erinra om att det under förarbetena till lagstiftningen uttalades att det knappast var lämpligt att i lagstiftningen göra en mer detaljerad avgränsning av materialbegreppet, utan den närmare avgränsningen ansågs böra ske i rättstillämpningen. Utskottet har sig bekant att inom vissa branschorganisationer undersökningar verkställas rörande tillämpningen av varuskatteförordningens bestämmelser om materialbegreppet, vilka undersökningar torde komma att leda till att frågan kommer att underställas högsta instans. Med hänsyn till detta förhållande och med tanke på den ståndpunkt riksdagen tidigare intagit till frågan, finner utskottet det vara lämpligt avvakta att ställning i högsta instans tas till tolkningen av ifrågavarande författningsbestämmelser. Med det anförda anser sig utskottet ha besvarat motionerna I: 350 och II: 415 samt motionen II: 565.

Yrkandet i de likalydande motionerna I: 463 av herr Bengtson m. fl. och

II: 563 av herr Hedlund m. fl. att den allmänna skatteberedningen skall er- hålla i uppdrag att överväga möjligheterna till en omläggning av den all- männa varuskatten från detaljhandelsledet till partihandels- eller fabrika- tionsledet har främst motiverats med önskvärldheten av att minska kost- naderna och besvären för detaljhandlarna. Det liknande yrkande om vid- tagande av en snar utredning rörande en dylik omläggning, som framförts i motionerna I: 33 av herr Ferdinand Nilsson m. fl. och II: 56 av herr Lars- son i Hedenäset, motiveras främst med att en sådan omläggning skulle underlätta ett undantagande från varubeskattningen av vanliga livsmedel och andra nödvändighetsvaror.

I anledning av dessa yrkanden får utskottet framhålla att frågan om den allmänna varuskatten skall uttas i partihandels- eller detaljhandelsledet är i hög grad beroende av hur omfattande det skattepliktiga varuområdet är. Enligt utskottets mening torde den allmänna skatteberedningen vid sina överväganden rörande varuskattens roll i beskattningssystemet kunna kom- ma till sådana resultat, att frågan huruvida skatten bör tas ut i partihan- dels- eller detaljhandelsledet befinnes böra bli föremål för omprövning. Med det anförda anser sig utskottet ha besvarat motionerna I: 33 och II: 56 samt I: 463 och II: 563.

Slutligen har utskottet att behandla yrkandet i de likalydande motionerna I: 360 av herrar Öhman och Helmer Persson samt II: 419 av herrar Holm- berg och Johansson i Stockholm, att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om en sådan ändring i förordningen om allmän varuskatt att livsmedel undantages från beskattning. Med anledning härav vill utskottet erinra om att ett undantagande av livsmedelsområdet från beskattning skulle minska skatteunderlaget med cirka 30 procent och således innebära en väsentligt ändrad utformning av beskattningen. Härtill kommer att undantag för livs- medel skulle medföra skattetekniska svårigheter i redovisnings- och kon- trollavseende, eftersom dylika varor regelmässigt säljes tillsammans med andra varor. Utskottet vill också framhålla att i samband med varuskat- tens införande särskilda åtgärder vidtogs i syfte att mildra skattens verk- ningar, bl. a. för arbetslösa, folkpensionärer och barnfamiljer. Enligt ut- skottets mening bör en så omfattande ändring av varubeskattningen, som den motionärerna påyrkat, inte vidtagas i ett läge då genom den allmänna skatteberedningen utredning pågår om ett ökat inslag av indirekt beskatt- ning i skattesystemet. Utskottet avstyrker således bifall till motionerna I: 360 och II: 419.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 33 av herr Ferdinand Nilsson m. fl. och II: 56 av herr Larsson i Hedenäset om ut-

tagande av den allmänna varuskatten i produktions- eller partihandelsledet,

2) de likalydande motionerna I: 349 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 416 av herr Hjalmarsen m. fl. angående undantagande från den allmänna varuskatten av investeringar,

3) de likalydande motionerna I: 350 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 415 av herr Hjalmarsen m. fl. om undantagande från den allmänna varuskatten av varor hänförliga till tillverkningsomkostnader,

4) de likalydande motionerna I: 360 av herrar Öhman och Helmer Persson samt II: 419 av herrar Holmberg och Johansson i Stockholm om undantagande av livsmedel från den allmänna varuskatten,

5) de likalydande motionerna I: 463 av herr Bengtson m. fl. och II: 563 av herr Hedlund m. fl. angående omläggning av den allmänna varuskatten från detaljhandelsledet till partihandels- eller fabrikationsledet, ävensom

6) motionen II: 565 av herr Kollberg angående undantagande från den allmänna varubeskattningen av industrins förbrukningsmaterial,

mätte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 11 april 1961

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, Einar Eriksson, Jansson*, Spetz, fröken Ranmark, herrar Söderquist, Oscar Carlsson, Yngve Nilsson* och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Allard, Kollberg*, Kärrlander, Vigelsbo, Wiklund i Öjebyn*, Engkvist, Magnusson i Borås, Christenson i Malmö och von Sydow.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

I) av herrar *Hagberg, Yngve Nilsson, Magnusson* i Borås och *von Sydow*, vilka under åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 349 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 416 av herr Hjalmarson m. fl. samt de likalydande motionerna I: 350 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 415 av herr Hjalmarson m. fl. ansett att utskottet bort hemställa,

dels under punkt 2)

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 349 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 416 av herr Hjalmarson m. fl. måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att direktiven för allmänna skatteberedningen utvidgas så, att den i direktiven förutsatta översynen av de indirekta skatterna, vilken syftar till en rationalisering av hela det indirekta skattesystemet, även skall innefatta frågan om investeringars undantagande från omsättningsskatteplikt;

dels under punkt 3)

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 350 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 415 av herr Hjalmarson m. fl. måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning i syfte att från skatteplikt enligt förordningen om allmän varuskatt undantaga varor som hänföres till företagens tillverkningsomkostnader.

II) av herr *Kollberg*.